

Dosarul nr. 2r-181/23
2-22028943-01-2r-25042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

DECIZIE

23 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bordian, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz împotriva lui Ignat Gnilițchi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituită cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, împotriva hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 28 februarie 2022, Alexandru Bordian, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ignat Gnilițchi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 4-10).

Prin hotărârea din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bordian.

A fost încasată de la Ignat Gnilițchi în beneficiul lui Alexandru Bordian datoria conform contractului de împrumut din 27 februarie 2019 în mărime de 8 900 de euro, dobânda de întârziere în mărime de 4 110,06 de euro, în total 13 010,06 de euro convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată în sumă de 16 279,20 de lei (f. d. 57, 70-74).

La 01 decembrie 2022, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a declarat apel împotriva hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată (f. d. 63).

Prin încheierea din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituită cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, împotriva hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 89-93).

Prin încheierea din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost corectată eroarea mecanică care se conține în partea introductivă a încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2023, prin înlocuirea datei pronunțării încheierii din „22 martie 2022”, cu data corectă „22 martie 2023” (f. d. 95-96).

La 03 aprilie 2023, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a declarat recurs împotriva încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare (f. d. 99-100).

În motivarea recursului, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a indicat că, cauza a fost examinată în lipsa lui Ignat Gnilițchi, iar despre hotărârea din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a aflat abia la 03 noiembrie 2022. La 04 noiembrie 2022, în cancelaria instanței de judecată a fost depusă cererea privind redactarea integrală a hotărârii pentru a fi contestată în instanța de apel.

A evidențiat că a exercitat dreptul procedural, contestând hotărârea instanței de fond, fără să depășească termenul de 30 de zile, la 01 decembrie 2022.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatului Ghenadie Pavliuc, la 24 martie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 94 verso).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 aprilie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel de respingere a cererii depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și de restituire a cererii de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, împotriva hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Actele cauzei atestă că potrivit informației parvenită de la IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și evidență a populației, Direcția generală acte de identitate, conform datelor din Registrul de stat al populației, Ignat Gnilițchi este înregistrat în Republica Moldova la domiciliul pe adresa în mun. XXXXX,

str. XXXXX, apartamentul nr. X, reședința temporară fiind în XXXXX din mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX, pe perioada XXXXX (f. d. 20).

Din materialele dosarului se mai constată faptul expedierii de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, atât la domiciliul lui Ignat Gnilițchi – mun. XXXXX, str. XXXXX, apartamentul nr. X, cât și la reședința temporară în XXXXX din mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX, a citației pentru ședința de judecată din 20 mai 2022, ora 09:30, a copiei cererii de chemare în judecată cu toate actele anexate și a încheierii din 04 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost acceptată în procedură contencioasă cerere de chemare în judecată depusă de Alexandru Bordian (f. d. 33).

Prin încheierea protocolară din 20 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost dispusă efectuarea unei solicitări Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat de acordare a asistenței juridice garantate de stat pârâtului Ignat Gnilițchi (f. d. 37).

Prin decizia Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 1671/ACC din 14 septembrie 2022, a fost desemnat avocatul Ghenadie Pavliuc să acorde lui Ignat Gnilițchi asistență juridică garantată de stat (f. d. 40-41).

La 30 septembrie 2022, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a depus referință, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Alexandru Bordian (f. d. 46-47).

Dispozitivului hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 24 octombrie 2022, fiind public pe portalul național al instanțelor de judecată la 27 octombrie 2022.

La 04 noiembrie 2022, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a depus cerere prin care a solicitat redactarea (motivarea) integrală a hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 62).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, la 01 decembrie 2022, peste termenul prevăzut de lege (f. d. 63).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 22 martie 2023, corect a restituit cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, împotriva hotărârii din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 24 octombrie 2022, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 25 octombrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 23 noiembrie 2022 (zi de miercuri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a declarat apelul peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

Argumentul invocat de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, în susținerea solicitării cu privire la repunerea apelului în termen, precum că despre hotărârea din 24 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a aflat abia la 03 noiembrie 2022, nu confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Actele cauzei atestă că avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a cunoscut despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, fiind prezent la ședințele de judecată în instanța de fond din 14 septembrie 2022 și 21 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin procesele-verbale (f. d. 44, 55). La 30 septembrie 2022, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, a depus referință la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bordian (f. d. 46-47), dar nu s-a informat în continuare, la anumite etape rezonabile, despre derularea procesului.

La caz, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, urma să depună diligența necesară pentru a se informa de derularea procesului, în scopul realizării drepturilor procesuale, inclusiv dreptul de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, prezintă relevanță dispozițiile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care stipulează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat și argumentul avocatului Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, precum că a exercitat dreptul procedural, contestând hotărârea instanței de fond, fără să depășească termenul de 30 de zile, la 01 decembrie 2022.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

Completul de judecată remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redată și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi, sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele lui Ignat Gnilițchi.

Se menține încheierea din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bordian, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz împotriva lui Ignat Gnilițchi cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni